

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–листопад 2020 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 листопада 2020р. становила 1671748 осіб.

Упродовж січня–жовтня 2020р. чисельність населення зменшилася на 15653 особи. Порівняно з січнем–жовтнем 2019р. обсяг природного скорочення збільшився на 506 осіб та становив 13925 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 39 народжених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в жовтні 2020р. становила 334,9 тис. осіб. У порівнянні з вереснем 2020р. їх кількість у цілому по області зменшилась на 1,6 тис. осіб, або на 0,5%.

Вагоме зменшення показника відбувалось на підприємствах тимчасового розміщування й організації харчування (на 21,0%), виробництв: харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (на 1,7%), меблів, іншої продукції, ремонту та монтажу машин і устаткування (на 1,5%).

І, навпаки, суттєве збільшення показника спостерігалось на підприємствах виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності (на 3,5%), а також будівництва (на 2,6%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника в жовтні 2020р. у 2,4 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (5000 грн) та становив 12158 грн, що на 1,4% більше, ніж у вересні 2020р. і на 13,3% – ніж у аналогічному місяці 2019р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря (21499 грн), добувної промисловості та розроблення кар'єрів (19094 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (17158 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 38–64% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, операцій з нерухомим майном, тимчасового розміщування й організації харчування, господарств: сільського, лісового та рибного, а також будівництва.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у жовтні 2020р. в порівнянні з вереснем 2020р. збільшилась на 0,3%, а відносно жовтня 2019р. – на 11,3%. За січень–жовтень 2020р. по відношенню до аналогічного періоду 2019р. вона збільшилась на 8,7%.

Сума несплаченої заробітної плати за жовтень 2020р. збільшилась на 6,3 млн.грн, або на 5,1% та на 1 листопада 2020р. становила 131,0 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок листопада 2020р. становив 3,2% фонду оплати праці, нарахованого за жовтень.

Із загальної суми заборгованості на 1 листопада 2020р. 54,3% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За жовтень 2020р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах збільшилась на 10,8% та становила 71,1 млн.грн.

На початок листопада 2020р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на виробництва: хімічних речовин та хімічної продукції (29,1% загальної суми боргу по області), металургійне, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування (21,4%) та освіти (18,4%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах міст: Запоріжжя (77,7%), Енергодар (6,3%) та Мелітополь (5,2%).

На 1 листопада 2020р. вчасно не отримали заробітну плату 6,1 тис. працівників економічно активних підприємств (1,8% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) у середньому по 11598 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (90933 грн), будівництва (37573 грн), освіти (31636 грн), виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (21257 грн), професійної, наукової і технічної діяльності (19544 грн).

На 1 листопада 2020р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів становила 290,7 тис.грн.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–листопаді 2020р. зросли на 3,3%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилась на 14,2%. Подорожчання у сферах охорони здоров'я та освіти становило 10,1% у кожній. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів підвищилась на 7,6%, товарів та послуг у сфері зв'язку – на 4,5%, різних товарів та послуг – на 3,8%. Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 1,8%, товари та послуги у сфері ресторанів та готелів – на 1,4%, відпочинку і культури – на 1,1%, предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла – на 0,6%. Водночас одяг і взуття подешевшали на 1,3%, а товари та послуги у сфері транспорту – на 0,5%.

Промисловість

У січні–листопаді 2020р. порівняно з січнем–листопадом 2019р. **індекс промислової продукції** становив 90,0%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зріс на 0,4%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції склав 92,3%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг виробництва збільшився на 0,9%.

У січні–листопаді 2020р. вироблено 276,1 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвертин необвалених, 2658,0 т свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблені сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання), 8615,0 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових), 615,9 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 75,8 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 2354,0 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 637,7 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 2518,5 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 63,8 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 40,6 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 5686,4 т пряників та виробів подібних, 2520,2 тис.дал води натуральної мінеральної негазованої.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 74,8%.

За одинадцять місяців 2020р. вироблено 32,0 т брезентів, навісів і тентів (крім навісів для будинків-фургонів), 218,4 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, або штучних, виробничих та професійних, 1035,5 тис. пар рукавичок, рукавиць, мітенок (крім трикотажних).

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зростання виробництва на 4,6%.

На підприємствах із виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції склав 98,9%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції зменшився на 7,9%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції склав 102,0%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зниження виробництва на 8,1%.

За січень–листопад 2020р. виготовлено 1635,3 т мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних), з полімерів етилену (не включаючи із синтетичних текстильних матеріалів), 112252,6 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (скляних для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 317,8 тис.т вапна негашеного, 23,5 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 172,4 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 93,4%.

З початку 2020р. вироблено 825,8 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім двигунів), 32679,6 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших, 35777 шт раковин та умивальників, зі сталі неіржавної.

На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги виробництва знизались на 10,0%.

За одинадцять місяців 2020р. випущено 2607 шт трансформаторів з рідким діелектриком потужністю не більше 650 кВ·А, 6343 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 6670 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 4727 шт табло, панелей, консолей, підставок, шаф та інших основ для апаратури для контролю та розподілення електроенергії (крім апаратури, обладнаної відповідним устаткуванням), 10270,4 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами з'єднувальними.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва зменшились на 18,1%.

За січень–листопад 2020р. вироблено 32376,8 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–листопаді 2020р. індекс сільськогосподарської продукції порівняно з січнем–листопадом 2019р. становив 87,7%, у т.ч. на підприємствах – 86,1%, у господарствах населення – 90,9%.

У січні–листопаді 2020р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 52,3 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 190,5 тис.т, яєць – 531,9 млн.шт. Порівняно з січнем–листопадом 2019р. загальні обсяги виробництва яєць, молока та м'яса зменшились на 14,9%, 8,1% та 1,9% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 56,4%, птиці – 30,2%, великої рогатої худоби – 8,8%.

У січні–листопаді 2020р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–листопадом 2019р. зменшився на 2,3%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 98,5% (торік – 101,8%).

Станом на 1 грудня 2020р. в усіх категоріях господарств нараховувалося 62,4 тис. голів овець та кіз (на 17,2% менше, ніж на 1 грудня 2019р.), 72,9 тис. голів великої рогатої худоби (на 12,2% менше) (у т.ч. корів – 40,6 тис. голів (на 11,7% менше)), свиней – 181,6 тис. голів (на 6,9% менше), птиці – 4179,7 тис. голів (на 13,1% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 78,3% (у січні–листопаді 2019р. – 79,6%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 86,2% (87,2%)), овець та кіз – 61,1% (62,6%), птиці – 47,0% (43,1%) і свиней – 32,3% (32,5%).

Загальний обсяг основних видів власно виробленої продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, у січні–листопаді 2020р. склав 16205,5 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 14935,0 млн.грн, тваринництва – 1270,5 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–листопад 2020р. у порівнянні з січнем–листопадом 2019р. зросли на культури плодів та ягідні на 37,9%, насіння культур олійних – на 26,2%, культури зернові та зернобобові – на 20,0%, молоко – на 9,2%, яйця – на 5,6%, тварини сільськогосподарські живі – на 3,8%, знизилась на культури овочеві на 9,8%.

На 1 грудня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 966,0 тис.т зерна (на 8,7% менше, ніж на 1 грудня 2019р.), у т.ч. 688,4 тис.т пшениці, 123,7 тис.т ячменю, 90,3 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 803,4 тис.т зерна (на 3,2% менше), у т.ч. 571,6 тис.т пшениці, 107,0 тис.т ячменю, 65,0 тис.т кукурудзи.

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–листопаді 2020р. становив 2274,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–листопадом 2019р. склав 64,7%.

Нове будівництво склало 13,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 47,0%, реконструкція та технічне переоснащення – 39,2%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–жовтні 2020р. експорт **товарів** становив 2392,6 млн.дол. США, імпорт – 993,2 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 1399,4 млн.дол. Порівняно із січнем–жовтнем 2019р. експорт зменшився на 7,6%, імпорт – на 25,4%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,41 (у січні–жовтні 2019р. – 1,94).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 155 країн світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогочінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–жовтнем 2019р. збільшилась частка механічних машин з 9,3% до 12,6%, зернових культур з 7,6% до 8,9%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 4,9% до 7,0%. Натомість зменшилась частка чорних металів з 53,3% до 50,7%. Питома вага руд, шлаку і золи не змінилась – 4,0%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 590,0 млн.дол., або 24,7% загального обсягу експорту та зменшився порівняно із січнем–жовтнем 2019р. на 16,8%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 40,6%, руди, шлак і зола – 16,0%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 7,7%, зернові культури – 5,6%, механічні машини – 4,2% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Італії, Чехії, Польщі, Німеччини, Іспанії. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Китаю, Російської Федерації, Туреччини, США, Єгипту, Індії, Об'єднаних Арабських Еміратів.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно із січнем–жовтнем 2019р. збільшився експорт товарів до

Китаю на 78,8%, США – на 69,2%, Єгипту – на 41,0%, Німеччини – на 14,4%, Чехії – на 4,7%, Індії – на 0,9%, зменшився експорт товарів до Туреччини на 30,6%, Російської Федерації – на 26,2%, Польщі – на 18,3%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 9,1%, Іспанії – на 6,1%, Італії – на 5,1%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–жовтня 2019р. збільшилась частка механічних машин з 12,2% до 14,0%, чорних металів – з 5,2% до 6,1%, риби і ракоподібних – з 4,2% до 6,2%, різноманітної хімічної продукції – з 2,4% до 2,8%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 33,4% до 16,7%.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 397,6 млн.дол., або 40,0% загального обсягу та зменшився проти січня–жовтня 2019р. на 1,5%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: електричні машини – 23,6%, механічні машини – 22,7%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 6,0%, сіль, сірка, землі та каміння – 4,9% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Італії, Словаччини. Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, США, Туреччини, Норвегії, Білорусі.

Порівняно із січнем–жовтнем 2019р. імпорт товарів збільшився з Норвегії на 92,3%, Німеччини – на 63,7%, США – на 13,4%. Однак менше ввезено товарів з Російської Федерації на 47,9%, Китаю – на 37,8%, Білорусі – на 34,0%, Туреччини – на 32,7%, Словаччини – на 28,3%, Польщі – на 18,1%, Італії – на 12,0%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–листопаді 2020р. становив 46966,1 млн.грн, що на 15,5% більше обсягів січня–листопада 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–листопаді 2020р. становив 33541,3 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–листопада 2019р. збільшився на 13,2%. Роздрібний товарооборот за листопад 2020р. становив 3382,5 млн.грн і в порівнянних цінах проти листопада 2019р. збільшився на 13,6%, а проти попереднього місяця зменшився на 0,2%.

Транспорт

У Запорізькій області в січні–листопаді 2020р. підприємствами транспорту перевезено 16,4 млн.т вантажів, що на 2,0% менше обсягу січня–листопада 2019р. Вантажообіг становив 9138,5 млн.ткм і зменшився на 0,9%.

Залізничним транспортом відправлено 12161,6 тис.т вантажів (на 2,0% більше обсягу січня–листопада 2019р.). Збільшилося відправлення брухту чорних металів в 1,7 раза, коксу – на 33,1%, будівельних матеріалів – на 24,3%, чорних металів – на 3,4%, добрив – на 3,2%. У той же час зменшилося відправлення руди залізної і марганцевої на 6,1%, зерна і продуктів перемолу – на 22,5%, нафти і нафтопродуктів – на 25,7%, кам'яного вугілля – у 3,3 раза. Вантажообіг зменшився на 0,8% та становив 8260,9 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–листопаді 2020р. перевезено 3583,7 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–листопадом 2019р. на 16,4% менше) та виконано вантажообіг в обсязі 834,3 млн.ткм (на 4,0% менше).

Протягом січня–листопада 2020р. послугами пасажирського транспорту скористалися 68,2 млн. пасажирів (58,2% обсягу січня–листопада 2019р.) та виконано пасажирообіг в обсязі 1112,3 млн.пас.км (43,5%).

У січні–листопаді 2020р. послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 47,0 млн. пасажирів, що склало 62,5% показника січня–листопада 2019р., при цьому перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилось на 24,8% і склало 13,8 млн. пасажирів.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–листопаді 2020р. проти січня–листопада 2019р. зменшився у 2 рази і становив 17,8 млн. пасажирів.